

Kauniaisten suomenkielisen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnan puheenjohtaja Satu Mollgren vieraili tapaamassa Kasavuoren koulun työyhteisöä vt. rehtori Leena-Maija Niemen kutsusta tiistaina 9.10.2018. Keskustelutilaisuuden aiheena oli ajankohtainen prosessi ja selvitys hallinnollisesti yhtenäiseen peruskouluun liittyen.

Kasavuoren henkilökunnasta olivat paikalla opettajat, koulunkäyntiohjaajat, oppilashuoltohenkilöstö ja koulusihteerit. Tilaisuudessa olivat läsnä myös Mäntymäen koulun rehtori Jarmo Ranta (hän ei osallistunut keskusteluun) sekä opetuspäällikkö Sari Aarniokoski. Kutsu tilaisuuteen oli välitetty myös lukion rehtorille Ilpo Ahlholmille ja apulaisrehtori Päivi Liitti-Saarelalle, heillä oli kuitenkin samaan aikaan lukion kokousaika.

Leena-Maija Niemi toivotti puheenjohtaja Satu Mollgrenin tervetulleeksi ja siirtyi sitten yhdessä sovittulla tavalla kirjoittamaan muistiinpanoja keskustelusta. Leena-Maija Niemi ei osallistunut keskusteluun.

Tämä muistio on kirjattu suoraan keskustelusta, mahdollisimman hyvin keskustelun tahdissa pysyen. Keskustelu oli vilkasta. Leena-Maija Niemi toimittaa muistiinpanot Satu Mollgrenille ja Sari Aarniokoskelle tarkistettavaksi ja jakaa ne sen jälkeen opettajien yhteiseen eGraniintraan. Muistiinpanot jaetaan myös sekä Mäntymäen koulun ja Kauniaisten lukion rehtorille.

K= koulun henkilökunnan jäsenen kysymys

V= vastaus, valiokunnan puheenjohtajan vastaus, ellei suluissa ole toisin mainittu

Satu Mollgren avasi aluksi asiaa yleisesti:

- Kaupungin strategia: vahvasti yhteinen näkemys on, että koulujen toimintaa halutaan kehittää.
- (toiminnan) kehittämisen resurssia halutaan tuoda kouluihin, jotta oppilaiden ja henkilökunnan ääni olisi turvattu paremmin kuin jos resurssia lisätään muualle
- asiaa ei ole päätetty, mutta koska asia on mainittu strategiassa, tulee asiaa selvittää => selvitetään, muodostetaanko hallinnollisesti yhtenäinen peruskoulu, vai kehitetäänkö jokin muu vaihtoehto
- valiokunta on palauttanut asian valmisteluun, koska tähän mennessä tehdyssä selvityksessä esim. eri vaihtoehtoja ei ole kuvattu tarkemmin
- pj on kiitollinen, että saa keskustella opettajien kanssa ja kuulla heidän ajatuksiaan

K: Miten Kasavuoren opettajien keväällä kirjoittama kannanotto on käsitelty valiokunnassa?

V: Kannanotto on käsitelty valiokunnassa ja siitä keskustellaan. Siinä tulevat huolet on huomioitu. Kaksi isoa huolta on noussut esiin:

- esimiehen läsnäolon merkitys
- jaettu johtajuus (sen mahdollinen heikentyminen Kasavuoressa)

Valiokunnassa käytyä keskustelua: kahden virka-apulaisrehtorin malli toisi kouluihin nykyistä enemmän kehittämisen resurssia (vrt. ruotsinkielisten koulujen malli). Ruotsinkielisissä kouluissa on tullut myös kritiikkiä siitä, että virka-apulaisrehtori ei riitä. Virka-apulaisrehtorille

voidaan määritellä koulun arkiasioita, joista hän päättää, ei siis mitään valmista mallia oteta käyttöön.

Jaettu johtajuus: jo 2010 Kasavuoren jaetun johtajuuden mallia pidettiin hyvänä (viittaus poliittisiin päätöksiin tuolloin) ja tätä halutaan vahvistaa.

K: jos samalla ylläpidetään ja vahvistetaan jaetun johtajuuden mallia, mitä virka-apulaisrehtori sitten tekee?

V: juuri tästä valiokunta toivoo selvitystä, millainen malli toimisi juuri Kauniaisissa. Emme ole sidottuja perinteiseen malleihin. Selvityksen tavoitteena on, että selvitetään, onko jokin muu malli parempi vai säilytetäänkö nykyinen malli. Kasavuoren jaettua johtajuutta ja tiimiorganisaatiota arvostetaan.

K: Onko rehtoreita kuultu? He ovat rehtorin johtamistyön asiantuntijoita.

V: (opetuspäällikkö) Rehtoreiden kuuleminen toteutetaan ihan lähitulevaisuudessa. Mistä asioista heitä kuullaan, sitä pitää huolella miettiä.

K: Mistä tämä homma on alunperin saanut alkunsa? Onko hallinnossa nähty jokin epäkohta, jota halutaan nyt muuttaa? Mitä ongelmaa yritetään muuttaa?

V: Käsitelty strategiatyössä ja jo aiemminkin yhtenäiskouluselvityksessä: esiin tullut tarve yhteistyön kehittämiseksi ja koulujen tasapuoliselle kehittämiseksi sekä kauniaislaisen koulupolun luominen. Kauniaislaisten oppilaiden osuus tulee lisääntymään ja yhtenäisen kehittämisen malli on siksikin tärkeä. Tavoitteena ei ole kaksi identtistä koulua, vaan tiedostetaan koulujen erilaisuus (luokanopettajamalli, aineenopettajamalli, eri ikäiset oppilaat)

K: Ymmärsin kysymyksen, mutta en vastausta. Ehdotus on siis, että hallintoomme tuodaan yksi taso lisää? Minulla on helsinkiläisissä kouluissa ystäviä, joista keneltäkään en ole kuullut positiivisia kokemuksia hallinnollisesti yhtenäisistä peruskouluista.

V: on tärkeää katsoa erilaisia malleja.

Vastaus huoleen, että opettajien pitää kehittää tämä asia: Ei ole tarkoitus, että opettajat omalla ajalla luovat mallin

Opettajan kommentti: Uudenlaista mallia ei varmaan pysty kehittämään ilman opettajien tekemää kehitystyötä, koska kyse on koulun arjesta ja työnjaosta.

K: Eikö kouluja nyt kehitetä tasa-arvoisesti?

V: Tällaista palautetta on tullut (vanhemmilta, (Henty,) henkilökunta, päättäjiltä). Hyvin vahvasti on nähty, että samassa kehityksen tahdissa pysyminen hyödyntää molempia kouluja. Kasavuorella on erinomaiset oppimistulokset ja Henty-tulokset. Meidän pitää katsoa koulujen kehittämistä pitkälle, jopa 30 vuoden päähän, ei niinkään nykyhetkeä.

Opettajan kommentti: jos siis muutettavaa on (vastauksen perusteella) muualla kuin Kasavuorella, niin miksi Kasavuoren toimivaa arkea pitäisi muuttaa?

Opettajan kommentti:

Huoltajien palautetta eri kouluissa tarkasteltaessa huomioidessa pitää huomioida, että alakoulun huoltajat ovat aktiivisempia yhteydenotoissaan kuin yläkoulun.

Opettajien kommentteja:

- me olemme jo yhtenäinen perusopetus, me teemme paljon yhteistyötä: yhteine OPS, yhteiset suunnittelu- ja arviointipäivät ja iltapäivät, monialaiset oppimiskokonaisuudet, johtoryhmät
- Kasavuori tunnetaan toimintamalleistaan ympäri Suomea ja hyvin toimivien asioiden muuttaminen on aina riski. Opettaja kertoi hakeneensa Kasavuoreen töihin (muualta Suomesta) nimenomaan siitä syystä, mitä on kuullut Kasavuoren toimintamalleista.
- se hyvä, mikä Kasavuoreessa on, rakentuu jo Mäntymäellä, koska oppilaamme ovat yhteisiä.
- opettaja kertoi oman kokemuksensa, että sekä Mäntymäen että Kasavuoren koulua johdetaan nykyisellään hyvin

K: Selvitystyössä on puhuttu paljon talousasioista ja tilaratkaisuista. Kun kerran katsotaan 30v päähän, kuinka suuressa osassa ovat tilaratkaisut?

V: Valiokunta on halunnut rajata tilaratkaisut pois tästä selvityksestä, koska edellisessä yhtenäiskouluselvityksessä alakoulun huoltajien /kuntalaisten näkökulma oli selkeästi, ettei rakennuksia haluta vaihtaa.

K: Jos on tarvetta on sijoittaa taloudellisesti lisää kehittämiseen, niin miksei voida resursoida siihen toiminnan malliin, jonka me opettajat koemme hyväksi ja turvalliseksi?

V: Yhteisiin toimintamalleihin meneminen ja tasa-arvoinen kohtelu voi vahvistua yhtenäisillä hallintomalleilla.

Opettajien kommentteja:

- Yläkoulun murrosikäisten oppilaiden kanssa toimiessa rehtorin läsnäolo ja arjen tuki on opettajien työssä erittäin tärkeää. Rehtorille voi soittaa ja rehtori tulee heti paikalle. Tämä luo turvallisuutta ja hyvinvointia.
- kehittämistyö on suurelta osin arkisia pieniä hetkiä, jolloin kollegat tapaavat toisiaan arjessa: välitunneilla ja opehuoneessa. Meillä on upeita kollegoja Mäntymäellä, mutta yhteinen kehittämistyö vaatii aina erikseen sovitun ajan ja paikan, esim. yhteinen tapaaminen Mäntymäellä oppituntien jälkeen klo 15-15. Opettaja toi myös esiin, että aiemmin koulujen historiassa 5-6lk ikäiset oppilaat opiskelivat Kasavuoren kiinteistössä.
- hyvinvointinäkökulma: hyvinvointitutkimukset osoittavat, että läsnäoleva, turvallinen esimies on erittäin tärkeä. Se luo turvaa ja hyvinvointia.
- opettaja: minulla on 25v kokemus kehittämistyöstä tässä koulussa, opettajat saavat tehdä opettajista lähtevää kehitystyötä, kokeilla ideoitaan, nykyinen johto tukee sitä. Tästä koulusta ei löydy yhtään sellaista opettajaa, joka ei halua tehdä kehittämistyötä, yhdessä tekemisen meininki on ällistyttävä, sijaiset hämmästelevät erinomaista työilmapiiriä.
- yhden rehtorin ja kahden apulaisrehtorin malli lisää palkkakustannuksia noin 100 000€ vuodessa eli 1 000 000€ kymmenessä vuodessa. Voisiko tämän rahan kohdentaa koulun toimintaan toisin.
- Kasavuoreessa on toimittu jaetun johtajuuden mukaisesti jo parikymmentä vuotta
- Oppilashuollon näkökulmaa (kuraattori ja psykologi): nykyinen järjestelmä tukee turvallisuutta ja hyvinvointia. Kommentti puheenjohtajan viittaukseen Mäntymäen koulusta: onko kyseessä jotakin sellaista, mikä ei ole johtamisjärjestelmästä

johtuvaa, vaan sitä voitaisiin kehittää muulla tavoin? Onko välttämättä kyse sellaisesta asiasta, joka muuttuisi hallinnollisella muutoksella.

- onko valiokunta miettinyt riskejä, kun se lähtee muuttamaan erinomaisesti toimivaa yksikköä?

K: meillä on nyt opetuspäällikkö ja kaksi rehtoria. Mitä parempaa saataisiin aikaan yhden rehtorin ja kahden virka-apulaisrehtorin mallilla?

V: Puheenjohtaja totesi vielä, että selvitystyötä tehdään siksi, että selvitetään, miten asioita voitaisiin tehdä vielä paremmin.

Opettaja: tässä yksikössä on hienoa se, että olemme pieni yksikkö, ja jaettu johtajuus luonteva osa opettajien työtä. Turvallisuus ja pienuus heijastuvat oppilaisiin. Koulujen johtoryhmien toimintasuunnitelmissa on nykyisellään kuvattuna yhteistyön kehittäminen ala- ja yläkoulun välillä. Se on se kohta, johon resurssia tulee lisätä: nykyisten yhteistyömallien vahvistaminen.

Opettaja: kehittämistyö on alkanut Kauniaisten suomenkielisissä kouluissa jo koulutoimenjohtaja Antti Röngän aikana, hänen johtamisellaan ja visioillaan on ollut iso vaikutus.

Opettaja: me näemme arjessa, kuinka rehtorit ja opetuspäällikkö kokoontuvat viikoittain yhteiseen tapaamiseen (viittaus viikottaiseen opjoryyn= kolme rehtoria ja opetuspäällikkö), eli yhteistyötä tehdään hallinnon tasolla.

Opettaja: meillä on nyt ensimmäinen todella yhdessä tehty OPS, MOKit, yhteiset suunnittelupäivät ja pikkuaskelin rakennamme yhteistä työnäkyä.

Opettaja: Tänä lukuvuonna käynnistetty ala- ja yläkoulun yhteinen VERME-vertaismentorointitoiminta. Molemmista kouluista yksi opettaja on kouluttaunut vertaismentorointiin ja he vetävät perusopetuksen yhteistä ryhmää.

Opettaja: OPS on tehty konkreettisesti saman pöydän ääressä istuen (ala- ja yläkoulu)

K: onko lukiota kuultu?

V: (opetuspäällikkö) Tämä prosessi koskee perusopetusta.

Koulusihteerin kommentti: yhden rehtorin mallissa työtehtäviä valuu automaattisesti koulusihteereille. Hallinnon tehtävien määrä on vakio => hallinnon resurssit ja työnjako mietittävä, onko mahdollisessa yhden rehtorin mallissa kaksi sihteerä kolmelle koululle riittävä resurssi.

Valiokunnan puheenjohtajan vastaus: koulut ovat joutuneet tekemään rakenteellisia säästötoimenpiteitä ja koulusihteeriasiaasta päätti edellinen lautakunta. Resurssia voidaan tarkastella uudelleen.

Keskustelun vähennyttyä Leena-Maija Niemi pyysi esittämään viimeiset kysymykset ja kommentit.

Opetuspäällikkö kertoi:

23.10. on perusopetuksen opettajien yhteinen kuulemistilaisuus. Läsnä ovat valiokunnan jäsenet, pj ja KH:n edustaja, opetuspäällikkö, sivistystoimenjohtaja ja kaupunginjohtaja. Tilaisuuden keskusteleva muoto on vielä mietinnässä, ehdotuksia voi esittää.

Pj: aikataulu: KH tekee lopullisen päätöksen valiokuntien päätösten jälkeen. Ruotsinkielisellä puolella ollaan myös tekemässä päätöksiä siitä, jatketaanko nykyisellä mallilla vai jollain toisella. Asiat halutaan pöydälle samanaikaisesti. Todennäköisesti asia tulee päätökseen vasta tammikuussa.

K: Jos mallia vaihdettaisiin, niin milloin se konkreettisesti olisi käytössä?

V: Siitäkään ei vielä selvityksessä ole ehdotuksia. Se on esittelijän takana. Jos tehdään mallinmuutospäätös, arvelen sen käynnistyvän ensi lukuvuoden alusta. Ellei sitten tule toisenlaista esitystä.

K: Onko pj käynyt tapaamassa Mäntymäen opettajia?

V: En ole käynyt, koska Mäntymäellä ei ole opettajissa herännyt keskustelua minun suuntaani. Ei ole tullut pyyntöä.

K: Miten nämä keskustellut asiat menevät eteenpäin?

V: Leena-Maija on kirjannut, muistiinpanot menevät valiokunnalle.

Opettaja: on todella tärkeää, että pj tuli kuuntelemaan ja että virallinen kuuleminen järjestetään.

Pj: Kiitos, että sain tulla ja kiitos, että kerroitte nämä asiat.

Tilaisuuden pituus oli noin 50 minuuttia.

Rehtori välitti Satu Mollgrenin yhteystiedot opettajille, jotta he voivat halutessaan olla suoraan valiokunnan puheenjohtajaan yhteydessä.